

REPUBLIKA NA PODŠÁLKU

Ministerská pračka na bitcoiny

Povídka pana Radima Káňka

Paní Denisa přinesla do kavárny účtenku dlouhou skoro jako důvěra občana po vládní tiskovce. Za ní pan Josef tlačil starou pračku. Na dvířkách měla státní pečeť, uvnitř cinkaly zlaté mince a z odtoku tekla černá voda.

„Co to je?“ zeptal se pan Radim.

„Nový spotřebič Ministerstva spravedlnosti,“ řekl Josef. „Programů má šest: Dar, Aukce, Nevěděl jsem, Netušil jsem, Právní názor a Úplné odstoupení od pračky.“

Denisa rozložila dnešní zprávu. Žalobkyně poslala ke Krajskému soudu v Brně obžalobu na Tomáše Jiříkovského, bývalého ministra Pavla Blažka, jeho někdejšího náměstka Radomíra Daňhela a advokáta Kárima Titze. Žádný neuzavřel dohodu o vině a trestu.

„A žádný zatím není v této věci odsouzen,“ dodala. „Obžaloba je tvrzení žalobkyně před soudem, ne rozsudek z novínového automatu.“

Josef otevřel buben. „Samozřejmě. Pračka je také nevinná, dokud znalec nezjistí, proč po programu Spravedlnost mizí štitky a zůstávají skvrny.“

Podle obžaloby souvisel dar za 960 milionů korun s legalizací výnosů z trestné činnosti. Stát kryptoměnu přijal, část prodal a teprve potom se tvářil jako člověk, který našel ve vlastní lednici cizí ledvinu.

„V běžné čistírně kontrolují kapsy před praním,“ řekl Josef. „Na ministerstvu nejdřív vysypali kapsy do státní kasy a pak svolali komisi, zda kalhoty náhodou neměly majitele.“

Pan Radim se podíval na černou pěnu. „K čemu měl dar podle vyšetřovatelů sloužit?“

„K legalizaci dalších bitcoinů Jiříkovského,“ odpověděla Denisa. „To je verze obžaloby. Obhajoba ji bude napadat a soud musí prověřit důkazy.“

„Čili stát měl být razítkem na pracím prášku,“ řekl Josef. „Když peníze projdou ministerstvem, špína se nepere. Dostane spisovou značku.“

Na účtence stálo: Jiříkovskému žalobkyně navrhuje souhrnných dvacet let a propadnutí majetku za údajný provoz darknetového tržiště, legalizaci asi dvanácti milionů z roku 2015 a s přihlédnutím k dřívějšímu odsouzení. Za dar ministerstvu dalších devět let.

„Dvacet plus devět?“ pozvedl obočí Josef. „To už není prací program. To je hypotéka na celu.“

MINISTERSKÁ PRAČKA NA BITCOINY · DOKONČENÍ

Blažkovi a Daňhelovi navrhla po šesti a půl letech, Titzovi osm let; k tomu peněžité tresty a u Titze zákaz činnosti. „Návrhy žalobkyně,“ zdůraznila Denisa. „Ne jízdní řád vězeňské služby.“

Josef přiložil lupu k minci. „Porušení povinnosti úřední osoby zní jako zapomenutá sešivačka. Přitom stát mohl být samoobslužná prádelna: dárcé přinese prádlo, ministr zvolí program a občan zaplatí elektrinu.“

Pan Radim vytáhl pračku ze zásuvky. „Proč musí případ skutečně dojít před nezávislý soud?“

„Protože tvrdý vtip nesmí suplovat důkaz,“ odpověděla Denisa. „A politická funkce nesmí suplovat nevědomost. Soud musí oddělit, kdo co věděl, co udělal a co lze prokázat.“

Nejvyšší státní zastupitelství už v červnu zamítlo stížnosti tří obviněných proti zahájení stíhání. Ani to nebyl verdikt o vině; řízení jen mohlo pokračovat.

„Republika má užasnou škálu mezistavů,“ zamumlal Josef. „Nejdřív nikdo nic neví. Potom všichni vědí, že se nic neví. Nakonec tiskový odbor vysvětlí, že nevěděni proběhlo transparentně.“

Denisa položila námitku Titzova obhájce: nedokončené vyšetřování, nejasný původ bitcoinů a málo času na rozsáhlý spis.

„Dobře,“ řekl pan Radim. „I pračka má právo na revizního technika.“

„A občan na otázku, kdo ji zapnul,“ dodala Denisa.

Josef vytáhl z bubnu bílý úřední limeček. Na rubu zůstal černý flek. „Zepředu protokolárně čisté. Zezadu dějiny české privatizace v jednom odstínu.“

„Tak kdo za to může?“ zeptal se.

„O vině rozhodne soud,“ řekla Denisa. „Ministerstvo ale nemá být zastavárna, kde je původ miliardy administrativní vada a rezignace záruční list.“

Pan Radim položil špinavou minci na čistý podšálek. „Bitcoin umí skrýt jméno. Neumí skrýt rozhodnutí lidí, kteří mu otevřeli dveře.“

Josef pračku přikryl státní vlajkou, protože přesně tak se u nás opravují spotřebiče před televizní debatou.

„Až soud domluví,“ řekl, „možná zjistíme, kdo pral. Už dnes ale víme, kdo republice vystavil účet za vodu.“

Když stát přijme podezřelou miliardu a teprve potom hledá její původ, není to právní stát v digitálním věku. Je to zastavárna s hymnou.